

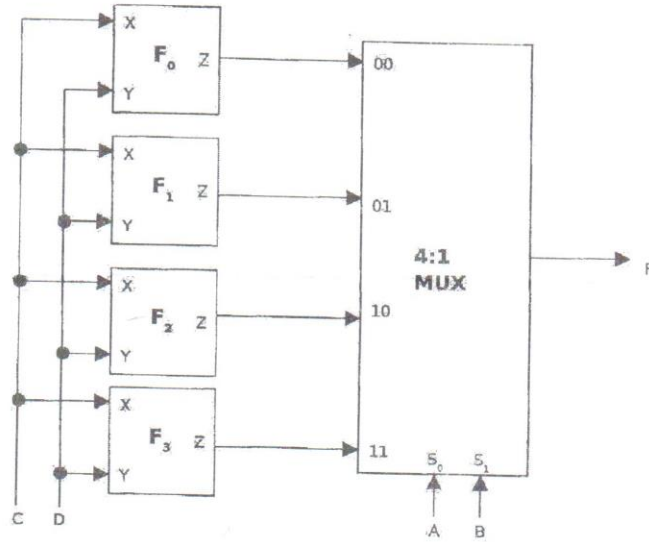
Erciyes Üniversitesi
Mühendislik Fakültesi Elektrik-Elektronik Müh. Böl.
Lojik Devrelere Giriş Final Sınavı Soruları

16/01/2016

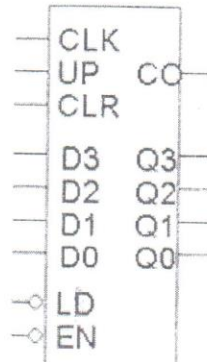
Adı Soyadı:
Numara:

Soru 1	Soru 2	Soru 3	Soru 4	Soru 5	Toplam

- 1- $F = ABC' + AB'C + ABD' + AB'D + A'B'CD' + A'BCD + A'B'C'D$ fonksiyonu ile verilen lojik devre aşağıdaki gibi 4X1 MUX ve F_0, F_1, F_2 ve F_3 blokları kullanılarak tasarlanmıştır. Buna göre F_0, F_1, F_2 ve F_3 bloklarının çıkış fonksiyonlarının ne olması gerektiğini bulunuz. Mux'un seçici değişkeni S_0 MS biti, S_1 ise LS bitidir (20 Puan).

- 2- Aşağıda blok şekli verilen 4-bit ileri-geri sayıcılar kullanarak 00-99 aralığında ileri-geri sayma işlemi yapabilen bir desimal (onlu, BCD) sayıcı tasarlanacaktır. EN girişi kontrol girişi olup devre EN 0 ise istenilen moda çalışmaktadır. LD (load) paralel yükleme girişidir. UP lojik sıfır (0) ise sayıcı aşağı 1 ise yukarı saymaktadır. CO normalde lojik 1, sayıcı çıkışları 1111 olduğunda ise lojik 0 değerine düşmektedir. İstenilen sayıcıyı tasarlayınız (20 Puan).

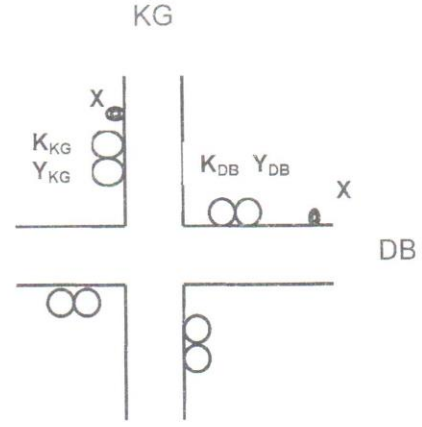
3- (Ödev sorusunun genişletilmiş hali)

Bir karayolu kavşağında trafik lamba kontrol birimi tasarlanacaktır. Yan tarafta verilen şekilde görüldüğü gibi Kuzey-Güney (KG), Doğu-Batı(DB) hatlarında kırmızı(K) ve yeşil(Y) lambalar bulunmaktadır.

Yayaların güvenli bir şekilde karşıdan karşıya geçiş yapabilmeleri için KG ve DB yönlerinde birer adet buton(X) yerleştirilmiştir. Tasarlanacak kontrol birimi iki çıkışlı(A ve B) olacaktır. Çıkışlar lojik 0 olduğunda kırmızı lamba, lojik 1 olduğunda ise yeşil lamba yanacaktır. Yolda herhangi bir yaya olmadığı

zaman ($X=0$) sırasıyla önce KG yeşil (DB kırmızı) daha sonra

DB yeşil (KG kırmızı) yanacaktır. Bu durum X butonuna basılıncaya kadar devam edecektir. X butonuna basıldığı zaman ise ($X=1$) KG ve DB kırmızı lambaları yanacaktır.

- a- Tasarlanacak kontrol devresinin durum diyagramını çıkartınız (İpucu: 3 durumlu bir devre tasarım için yeterli olacaktır. Devre çıkışlarının lambalara bağlandığını göz önüne alınız. Örnek olarak A çıkışı 1 olduğunda KG yeşil yanarken (KG kırmızı sönük) DB'nin kırmızı, B çıkışı 1 olduğunda ise DB yeşil yanarken (DB kırmızı sönük) KG'in kırmızı yanacağını göz önüne alınız) (25 Puan).

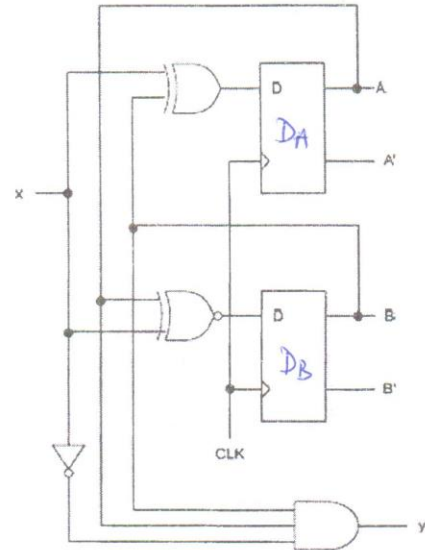
- b- Devre durum tablosunu elde ederek tasarımı D FF'lerle gerçekleyiniz (15 Puan).

- 4- Çıkışlarında üç bitlik bir büyüklüğün istenildiğinde kendisini istenildiğinde ise ikiye tümleyenini alabilen bir devre tasarlayınız (20 Puan).

- 5- Yan tarafta verilen lojik devreyi inceleyerek

- a- Durum tablosunu (10 Puan)

- b- Durum diyagramını çıkartınız(10 Puan)

Başarılar Dileriz.

NOT: Süre 100 Dakikadır.

$$1) \bar{F} = ABC' + AB'C + ABD' + AB'D + A'B'CD + A'BCD + A'B'C'D$$

$$= A'B'(C'D + CD) + A'B(CD) + AB'(C + D) + AB(C' + D')$$

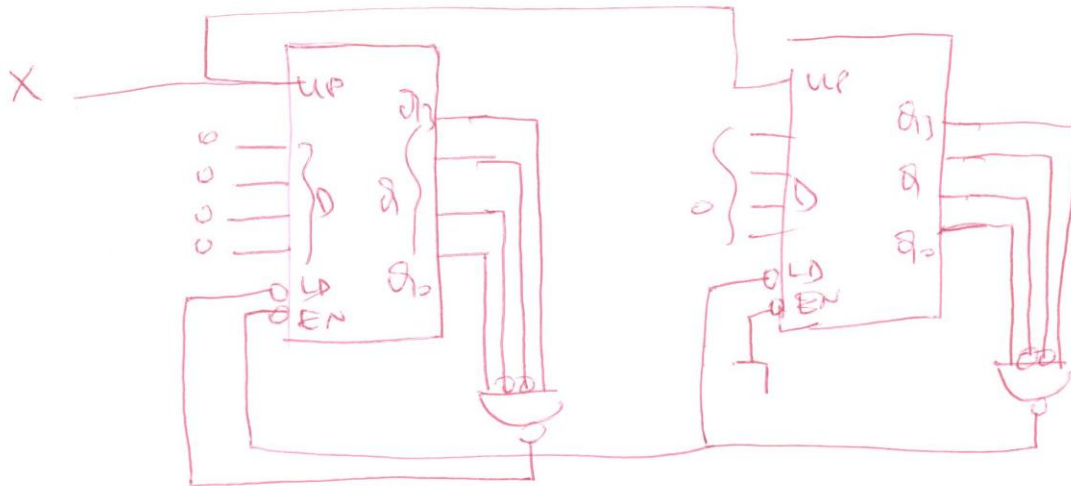
$$F_0 = C'D + CD' = C \oplus D \quad (\text{EX-OR})$$

$$F_1 = C \cdot D \quad (\text{AND})$$

$$F_2 = C + D \quad (\text{OR})$$

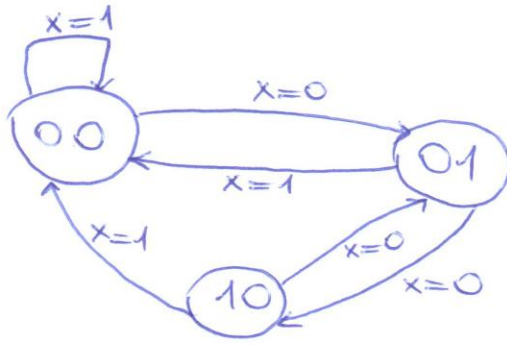
$$F_3 = C' + D' \quad (\text{NAND})$$

2) 00-99 iki-geri sayıcı

$X=1$ ise yukarı
 $X=0$ ise aşağı sayar.

3-) a)

$A \rightarrow KG$
 $B \rightarrow DB$ olsun.

* Burada yaya yollar ($x=0$)
 diye DB yalı yeşil ışık
 yandığı kabul edilmiştir.

b)

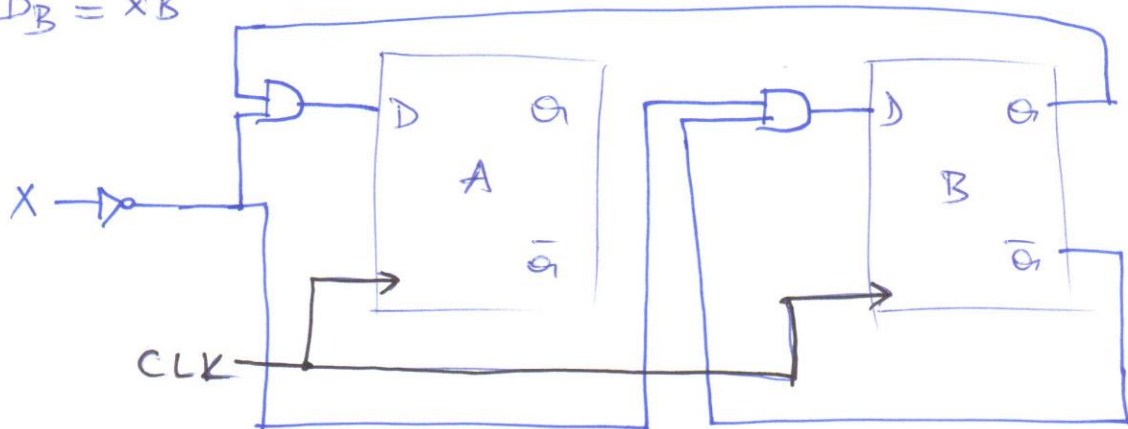
X	KG		DB	
	A	B	A _{next}	B _{next}
0	0	0	0	1 *
0	0	1	1	0
0	1	0	0	1
0	1	1	X	X
1	0	0	0	0
1	1	1	0	0
1	0	0	0	0
1	1	1	X	X

00 Durumun yaya geçi
 01 DB yeşil, KG kırmızı
 10 KG yeşil, DB kırmızı
 olduysa varsayalım.

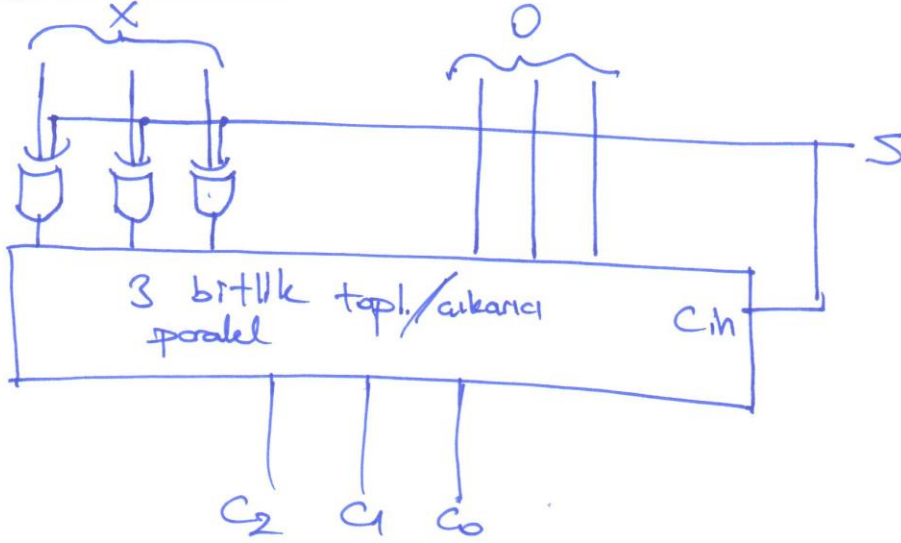
D FF giriş ne ise çıkış o olduğu için A_{next} ve B_{next} Karnaugh ile
 Belirlenir ve devre tasarlanır.

$$DA = \bar{X}B \text{ çıkar.}$$

$$DB = \bar{X}\bar{B}$$

4) I. çözüm

II. çözüm

S	X_2	X_1	X_0	C_2	C_1	C_0
0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	1	0	0	1
0	0	1	0	0	1	0
0	0	1	1	0	1	1
0	1	0	0	1	0	0
0	1	0	1	1	0	1
0	1	1	0	1	1	0
0	1	1	1	1	1	1
1	0	0	0	0	0	0
1	0	0	1	1	1	1
1	0	1	0	1	1	0
1	0	1	1	1	0	1
1	1	0	0	1	0	0
1	1	0	1	0	1	1
1	1	1	0	0	1	0
1	1	1	1	0	0	1

$S=0$ kartsı:
 $S=1$ 2'ye bölme

C_2, C_1, C_0 için
 ister Karnaugh
 ister Decoder
 kullanarak
 tasarım yapılır.

$$5) D_A = B \oplus x = B \cdot x' + B' \cdot x$$

$$D_B = (A \oplus x)' = A \cdot x + A' \cdot x'$$

$$y = A \cdot B \cdot x'$$

ise;

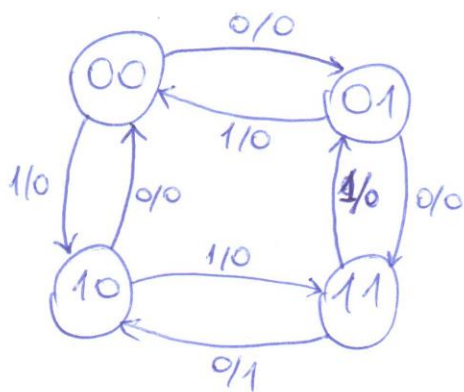
a) Derim Tablasu (10p)

current			next		
A	B	x	A	B	y
0	0	0	0	1	0
0	0	1	1	0	0
0	1	0	1	1	0
0	1	1	0	0	0
1	0	0	0	0	0
1	0	1	1	1	0
1	1	0	1	0	1
1	1	1	0	1	0

ya da

	current			next		
X	A	B	A	B	Y	
0	0	0	0	1	0	
0	0	1	1	1	0	
0	1	0	0	0	0	
0	1	1	1	0	1	
1	0	0	1	0	0	
1	0	1	0	0	0	
1	1	0	1	1	0	
1	1	1	0	1	0	

b) Derim Diyagramı (10p)

$$x=0 \Rightarrow 0-1-3-2$$

$$x=1 \Rightarrow 0-2-3-1$$